

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Právnická fakulta

Katedra rímskeho práva, kánonického a cirkevného práva
Šafárikovo nám. č. 6, P. O. BOX 313, 810 00 BRATISLAVA 1

OPONENTSKÝ POSUDOK NA DIZERTAČNÚ PRÁCU
ICLIC. MGR. ET MGR. ŠIMONA POLÍVKU
„PRAVOMOCI A OPRÁVNĚNÍ ZPOVĚDNÍKA“

17. mája 2021 som bol poverený dekanom Teologickej fakulty Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach doc. ThDr. Rudolfom Svobodou, Th.D. oponovaním dizertačnej práce ICLic. Mgr. et Mgr. Šimona Polívku s názvom „Pravomoci a oprávnění zповědníka“. Na tomto základe predkladám svoj oponentský posudok:

Dizertant Šimon Polívka spracoval v predloženej dizertačnej práci širokú a historicky rozsiahle pertraktovanú tému právomocí a oprávnění spovedníka. I keď na prvý pohľad môže pôsobiť takáto práca nadbytočne, s ohľadom na viaceré praktické problémy a neustálu potrebu aktualizovania ich riešení ju možno označiť nielen za nadčasovú, ale i stále aktuálnu. Pokiaľ ide o ciele práce, tie autor vymedzil v úvode ako analýzu právomocí a oprávnění spovedníka vrátane nevyhnutných predpokladov pre túto službu, ako zo strany Krista, v osobe ktorého spovedník udeľuje rozhrešenie, tak aj zo strany Cirkvi, s ktorej poverením je možné sviatosť zmierenia udeľovať. Podľa môjho názoru sa ich dizertantovi splniť podarilo.

Z hľadiska metodológie bola práca spracovaná najmä za náležitého použitia metód analýzy, a to predovšetkým prameňov, ako aj relevantnej literatúry, syntézy nadobudnutých poznatkov vrátane metódy komparatívnej, uplatňovanej najmä pri porovnávaní *ius vigens* s právom starším. Napriek prevažujúcemu opisnému charakteru práce sa dizertant viackrát venoval i viacerým kontroverziám spojených s touto témou a zaujal k nim svoje stanovisko, ktoré logicky odôvodnil a patrične zargumentoval. Práve v tom nachádzam najväčšiu originalitu práce.

Čo sa týka formálnej stránky, práca sa vyznačuje pekným jazykovým štýlom s minimom preklepov a gramatických chýb. Dizertant však na druhej strane pozabudol na to,

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

Právnická fakulta

Katedra rímskeho práva, kánonického a cirkevného práva
Šafárikovo nám. č. 6, P. O. BOX 313, 810 00 BRATISLAVA 1

že každý citačný odkaz pod čiarou má začínať veľkým písmenom a končiť bodkou. Za najväčšiu chybu, ktorá by sa v práci zaoberajúcej sa právnickou témou nemala vyskytnúť vôbec, ale považujem nesprávne citovanie prameňov. Autor tiež nepoužíval tabulátor na zarovnanie jednotlivých odsekov zľava, čo pôsobí na prvý pohľad nepatrične a rušivo. Obdobne nemal pristupovať k citovaniu prameňov v českom preklade, ale uvádzať ich znenia v autentickom jazyku.

Pokiaľ ide o samotný obsah práce, ako pozitívum hodnotím v prvom rade dizertantovu snahu o vyčerpávajúce pojednanie a náležité rozlišovanie medzi právnickými a teologickými aspektmi témy. Autor tiež preukázal schopnosť kvalitnej argumentácie a ponúkol i viaceré zaujímavé (najmä historické) exkurzy (napríklad o poňatí moci vo vnútornom sviatostnom fóre). Na druhej strane by som však volil pre celú prácu vhodnejší a výstižnejší názov, respektíve by som ho aspoň doplnil slovným spojením „podľa kánonického práva“ alebo „podľa práva Katolíckej cirkvi“ a pod. Ideálne by bolo v názve taktiež zohľadniť autorovu snahu o analýzu predmetnej problematiky z pohľadu platného práva Českej republiky, keďže i touto témou sa zaoberal. Pri niektorých aspektoch prejednávanej problematiky mohol dizertant zase zachádzať do väčších detailov (napríklad pri trestnom čine nahrávania spovede) a naopak, vyhnúť sa zbytočným pojednaniam z oblasti trestného alebo manželského kánonického práva. Za negatívum považujem aj nepresné a miestami i neprávnické vyjadrovanie sa. Vôbec napríklad nerozumiem, čo má dizertant na mysli pod slovným spojením „prijat' kňazské svätenie neplatne“. Ak je predsa predmetný úkon neplatný, nemožno hovoriť o jeho „prijatí“. Ten istý problém sa spája i s „uzavieraním manželstva neplatne“ (správne *matrimonium attentatum*). Obdobný problém nepochopenia dôležitých kánonickoprávnych inštitútov sa prejavuje aj pri nesprávnom nachádzaní manželskej prekážky existujúceho manželského zväzku pri vyhlásení nulity manželstva – v takom prípade predsa manželstvo nikdy neexistovalo a obe strany boli (napriek zákazu pod sankciou nedovolenosti) právne (z hľadiska platnosti) voľné k uzatvoreniu manželstva. Dizertant obdobne tvrdí, že v prípade dekrétu o predpokladanej smrti jedného z manželov domnele pozostala manželská strana uzaviera nové manželstvo, zabúdajúc, že k tomu objektívne nedochádza kvôli manželskej prekážke existujúceho manželského zväzku. Práca obsahuje tiež viacero ďalších nepatričných výrazov, respektíve

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Právnická fakulta

Katedra rímskeho práva, kánonického a cirkevného práva
Šafárikovo nám. č. 6, P. O. BOX 313, 810 00 BRATISLAVA 1

slovných spojení, ako napríklad charakterizovanie spovednej fakulty v zmysle „... aktualizovania možnosti vykonávať v rámci udelenia sviatosti zmierenia moc, ktorú kňaz prijal s kňazským svätením“. Za nenáležité považujem aj používanie výrazu „katolícky kresťan“, namiesto „katolík“ či „dokončenie trestného činu“, namiesto „dokonania“. Negatívom je tiež niekoľko preklepov či nesprávne písaných veľkých či malých písmen, ktoré sa týkajú zaužívaných *termini technici*, ako napríklad opakované „*suplet Ecclesia*“ alebo „*privilegium paulinum*“ či „*privilegium petrinum*“. Autor zabúda i na to, že pojem *traditio canonica* nie je možné zúžiť len na právnu úpravu v Kódexe kánonického práva z roku 1917. Za nepatričné považujem tiež charakterizovanie manželských prekážok v zmysle „právneho ustanovenia“, keďže tie predstavujú v prvom rade objektívne skutočnosti špecifikované zákonom, ktoré bránia určitej osobe, respektíve osobám uzavrieť manželstvo. Nesprávne je i tvrdenie, že v prípade osôb, ktoré zložili večný sľub čistoty v rehoľnom inštitúte diecézneho práva, ide len o jednoduchý zákaz a nie manželskú prekážku.

Ako som už naznačil, najväčší prínos dizertačnej práce Šimona Polívku spočíva v komplexnosti spracovania predmetnej témy v zmysle platnej právnej úpravy, za zohľadnenia viacerých historických náhľadov. Vďaka syntetizovaniu prakticky všetkých dôležitých poznatkov o tejto problematike by som odporúčal (po odstránení nedostatkov) jej vydanie tlačou, prípadne aspoň jej sprístupnenie širokej odbornej verejnosti, najmä spovedníkom pôsobiacim v našej jazykovej oblasti. Na základe uvedeného odporúčam prácu ICLic. Mgr. et Mgr. Šimona Polívku „Pravomoci a oprávnení zповědníka“ k obhajobe pred príslušnou komisiou pre obhajobu dizertačnej práce.

Do diskusie na obhajobe kladiem dizertantovi tieto otázky:

1. Má odvolanie sa proti odňatiu spovednej fakulty odkladný účinok? Ja namieste v tomto prípade argumentovať ustanoveniami Kódexu kánonického práva z roku 1917, ktorý bol zrušený platným Kódexom ako celok?

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Právnická fakulta

Katedra rímskeho práva, kánonického a cirkevného práva
Šafárikovo nám. č. 6, P. O. BOX 313, 810 00 BRATISLAVA 1

2. Charakterizujte koncepciu zásady *Ecclesia supplet* z pohľadu moci posväcovacej a riadiacej (zohľadnite i právnu úpravu obsiahnutú v Kódexe kánonického práva z roku 1917).

V Bratislave, 15. júna 2021

prof. JUDr. Mgr. Vojtech Vladár, PhD.